

KIILI LEHT

KIILI VALLA AJALEHT / WWW.KIILIVALD.EE

NR 2 (2359)

Seda, et vesi on ebakvaliteetne, küll keegi öelda ei saa. | [Sergei Kivi](#)

VEEBRUAR 2015

Kiili valla tunnustuse Aastate Tegu saab Salme-Susanna Hinnov

Teenekas koolidirektor ja õpetaja on jätnud kustumatu jälje paljude ellu.

☉ Tema nimi peaks tuttav olema kõigile, kes Kiili vallaga vähegi seotud on. Tegu on kohaliku Kiili (endise Sausti) kooli kõige kauaaegsema juhiga.

Kolleevid on nõuks võtnud rääkida Salme-Susanna Hinnovist nii, nagu ta intervjuude, paljude vestluste ja Esta Kullamaa koostatud kooli ajaloo uurimuse kaudu neile ja õpilastele meelde on jäänud.

90. sünnipäev

Möödunud aasta 13. novembril sai teenekas vanaproua 90-aastaseks.

“Minu sünni ajaks oli Eesti Vabariik saanud kuueaastaseks ja Tartu rahust oli möödas neli aastat,” määratleb Salme-Susanna Hinnov oma sündimise aega.

Ta sündis Noarootsis 13. novembril 1924. Kodus valitses soojus ja kõikide pereliikmete austamine ning sealt kaasa saadud isamaa-armastus kandus ka ta lastele, õpilastele ja kolleegidele.

Paljud õpilased on meenutanud, et õpetaja Salme-Susanna Hinnov oli elavaks eeskujuks suhtumises teistesse inimestesse: koolitädidesse, õpetajatesse, õpilastesse. Tal oli oskus olla tolerantne. “Ära tee teistele seda, mida sa ei taha, et sulle tehtaks”, toonitas ta sageli.

Töö direktorina

1951 määrati Salme-Susanna Hinnov tollase Sausti kooli direktoriks. Ta oli siis 26-aastane Lehmja kooli eesti keele õpetaja. Ühes oma intervjuus sõnab ta: “Mind võttis see otsus tummaks. Ütlesin, et loobuge sellest, mul on kool ja klass olemas.” Kuid käsk on käsk, eriti veel tollel ajal. Eesti keele õpetajast saigi direktor Sausti mõisakoolis. Tol ajal oli seal kolm õpetajat, mõis ise sõjas räsida saanud, aknad sisse taotud. “Üks inimene ei tee seal midagi, aga õnneks oli tublisid lapsevanemaid ja õpilasi, kes appi tulid. Kõik hakkas tänu headele abilistele sujuma – remontisime maja, tegime puid, aiatööd ja sport olid au sees, ehitasime,” meenutab direktor aastaid hiljem.

Tal on olnud õnne olla aegade jooksul legendaarne direktor ja õpetaja tuhandetele meie piirkonna õpilastele ja armastav ema oma kahele pojale. Elades kooli hea käekäigu nimel, tegi ta siin oma elutöö: tema

Ikka üksteisele toeks – koolijuht koos poegadega.

eestvõttel rajati uus koolihoone ja kooliaiad, internaat, õpetajate maja.

1968 ühendati Sausti ja Nabala kool üheks kooliks, seetõttu oli ka direktoril rohkem kohustusi. Uus kool oli Harjumaa esinduskool ja siin käis väga palju väliskülastajaid. Nende vastuvõtuga tegeles direktoriga eesotsas kogu koolipere. Külastajad käisid tundides, vaatasid rahvantsurühmade etteasteid, kuulasid rahvapilliorkestrit. Lõpuks pakuti rikkalikku lõunasööki ja alati lahkuti ülima rahulolulundega. Direktor oli nagu värten – küll oli ta köögis, küll siin, küll seal. Salme-Susanna Hinnov jutustas: “Üks Inglismaa ülikooli õppejõud ütles, et talle meeldib meie väike kool, sest siin tegeldakse oma rahvuskultuuriga ja direktor ei esine üldse vene keeles.”

Ettevõtlikkuse ja oskuse organiseerida on Salme-Susanna Hinnov pärinud oma isalt, kes naasnuna Vabadussõjast võttis osa Kaitseliidu ja vabatahtliku tuletõrje organiseerimisest. Samuti oli ta üks esimestest Sutlepa valla vallavanematest.

Koolijuhi koostöö teise kohaliku suurkuju Rudolf Mannovi-

ga oli aluseks tugeva kogukonna väljakujunemisel Kiilis. Veel tänagi huvitub vanaproua Kiili valla tegemistest – muredest, rõõmudest ja valutab südant Eestimaa tuleviku pärast.

Direktori amet ei tähendanud muud kui ainult õppimist. Nii on ta olnud lisaks ka kehalise kasvatus, ajaloo ja kodanikuõpetuse õpetaja. Kahe väikesel poja kõrvalt suutis ta ka käia Tallinna Õpetajate Instituudis, Haapsalu Pedagoogilises koolis, millele järgnes Tallinna Pedagoogilise Instituudi kaugõpe ja eesti keele õpetaja diplom. 1994. a läbis ta kodanikuõpetuse kursuse. “Praegu räägitakse palju kogu elukestvast õppimisest. Arvan, et vähemalt selle ülesande olen täitnud, sest ei saa õpetada, kui ennast ei täienda,” rääkis Salme-Susanna Hinnov “Mul on elus vedanud, mul on ainult head õpetajad olnud.”

Raamatute sõber

Õpetajad ja õpilased mainivad Salme-Susanna Hinnovi suurt lugemust ja erudeeritust, mille ta suutis oma põhimõtetega siduda terviklikuks maailmavaateks. Armastus kirjanduse vastu on saatnud teda kogu

elu. Ta ise on meenutanud: “Palju raamatuid kodus ei olnud, aga lae all aampalkide vahel olevalt raamaturiulilt võis leida “Kuke aabitsa”, C.R. Jakobsoni “Lugemiku”, kaks suurt kõvade kaante ja lukkudega piiblit. Peres oli nii eesti- kui ka rootsikeelseid vaimuliku sisuga raamatuid. Neist luges vanaema Kuusu pühapäevahommikuti, kui kirikusse ei mindud, valju häälega ja lõpuks laulis väga ilusasti ja ikka rootsi keeles.”

*Tal on olnud õnne olla aegade jooksul **legendaarne direktor** ja õpetaja tuhandetele meie piirkonna õpilastele.*

Oma kodus on Salme-Susanna Hinnovil üks kõrge raamaturiul, kus reas kõik koolis ajalootundideks vaja minevad teosed. Ka keerulistel aegadel oskas ta ajaloost rääkida nii, et õpilased teda kuulama jäid ja hiljem ta ajalookäsitlusi kiitsid kui erilisi ja huvitavaid. Õpilased meenutavad, kuidas ta tuli tundi, mitu kaarti kaenla all, teises käes tabelid ja pildid. Tunnis oli ta väga konkreetne, tegi ikka asja sel-

Fotod: erakogu

Salme-Susanna Hinnov.

geks.

Oma 77. sünnipäeval tsiteeris ta K. E. Söödi “Musta lindu” ja võrdles oma ema Vargamäe Krõõdaga, Sutlepa kooli Kitzbergi kooli kirjeldusega ning meenutas G. Suitsu “Kerkokella”.

Tänu tehtu eest

Direktori energiat, südamesoojust ja hoolivust tundsid kõik kohalikud elanikud ja kindlasti ka kolleevid ning õpilased. Salme-Susanna Hinnovit teatakse kui otsekohest, õiglast, autoriteetset, nõudlikku, andestavat, hoolivat ja osavõtlikku inimest, kes kunagi ei unusta teisi inimesi tänada.

Salme-Susanna 60. sünnipäeval kinkis õpetaja Nele Vended talle sümbolse meene kirjaga “Kooli emale”. See ja Saussti kooli auliikme medal on väärikale koolijuhile rohkete aukirjade ja diplomite kõrval kõige armsam tunnustus, nii on ta ise väitnud.

Salme-Susanna Hinnov on meie koolist saatnud ellu tulevase koolidirektoreid, õpetajaid, insenere, põllumehi ja paljude teiste vajalike elukutsete esindajaid, kes kõik meenutavad teda kui meelde jäävat head inimest.

Ka Salme-Susanna Hinnovi õpetajatest pojad Toomas ja Priit, samuti ka nende perekonnad, on seotud Eesti hariduselu edendamisega. Küllap on siin omal kohal elav eeskuju ja tahe anda oma osa väärikate esivanemate moel.

Täna on meie kord Salme-Susanna Hinnovit tänada ja kinnitada, et oma tööd armastav ja seda pühendunult tegev inimene jätab jälje oma õpilastesse. Ta suudab oma isiksuse ja eeskujuga mõjuda nii, et teda järgitakse, ja teda kui autoriteeti mäletatakse. | [Esta Kullamaa](#), [Tiina Niinre](#), [Marko Tooming](#)

Eesti läks üle ühele hädaabi- numbrile 112

☉ Alates 11. veebruarist saab ühelt numbrilt 112 kutsuda kiirabi, päästjaid ja politseid või mitut abiosutajat korraga.

Ühel numbril 112 on abi kutsumine inimesele lihtsam ja kiirem – kriitilises õnnetuse olukorras ei kulu aega mõtlemisele, millist abi ja milliselt numbrilt kutsuda. Ei pea tegema mitut kõnet erinevatel numbritel, kui on vaja appi näiteks kiirabi ja politseid. Numbril 112 vastab Häirekeskus igale hädaabikõnele ükskõik kust Eestimaa paigast kiiresti, tavalukorras ei ole kõnede ootejärjekorda, sest vastab esimene vaba päästekorraldaja ükskõik millises Häirekeskuse piirkondlikus keskus.

Numbrile 112 helistaja asukoha positsioneerib Häirekeskus kohe kõne ajal digikaardil ning määrab helistaja asukoha kirjeldusi ja digikaardi otsinguvõimalusi kasutades võimalikult täpselt abivajaja asukoha. Kui inimene kutsub politseid nüüd numbrilt 112, vastab Häirekeskus kõnele kiiremini ning annab politseile edasi täpsema asukohainfo patrulli väljasaatmiseks.

Häirekeskuses ning kiirabi ja päästeautodes on juba kasutuses digikaardisüsteem, mis võimaldab digikaardil näha abivajaja asukohta, kõige kiiremini kohalejõudvaid abiosutajaid ja kiireimat kohalejõudmise teekonda. Järgnevate arendustega on koostöös politsei- ja piirivalveamet ning siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusega (SMIT) kavas digikaardisüsteemiga liita ka politsei, kes kasutab täna eraldiseisvat kaardirakendust.

Kõiki hädaabikõnesid võtab vastu Häirekeskus. Kõik Häirekeskuse päästekorraldajad on välja õpetatud teenindama kõigi kolme valdkonna – kiirabi, pääste ja politsei hädaabikõnesid.

Numbrile 110 helistajad suunatakse veel pikema aja jooksul automaatselt numbrile 112 ning keegi ei jää abita, kui ta helistab 110-le. Peale pikemat üleminekuaega kaob number 110 kasutusest. | [Kiili Leht](#)

Foto: häirekeskus

Häirekeskus.

Õiguskorrast Kiili vallas

☉ 2014. aastal vähenes võrreldes 2013. aastaga Kiili vallas kuritegevus 18%. Kui 2013 pandi vallas toime 65 kuritegu, siis mullu 53.

Alaaliste poolt pandi 2014. aastal toime kuus kuritegu – kaks kehalist väärkohtlemist, kolm omavolilist sissetungi eluruumi ja üks sõidukivargus.

Peamised kuriteoliigid olid varavastased ja isikuvastased kuriteod. Võrreldes 2013. aastaga kasvas avaliku rahu vastaste kuritegude arv, mille dünaamikat mõjutavad kõige enam omavoli ja liikluskuriteod.

Vähem varguseid

Vähenenud on varavastaste kuritegude arv. 2014. aastal registreeriti kokku 33 varavastast kuritegu (sh kuus vargust eluruumist, kolm sõidukist vargust, üks kauplusevargus), 2013. aastal 37 (kuus eluruumist, neli sõidukist, kolm kauplusest ja kaks sõidukivargus). Liikluskuritegusid registreeriti 2014. aastal viis (mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis).

Varavastaste kuritegude arv vähenes aastaga 11%, isikuvastaste kuritegude arv on 62%.

Väärtegeusid registreeriti Kiili vallas võrreldes 2013. aastaga 14% vähem.

Peamised registreeritud väärted olid liiklusseaduse rikkumised, mida registreeriti võrreldes 2013. aastaga 11% vähem. Kasvas karistusseadustiku ja alkoholiseaduse rikkumiste arv. Alaaliste poolt toime pandud väärtegeusid registreeriti 2013. aastal 18, 2014. aastal kümme.

Maastikuelemente saab deklareerida 1. märtsini

☉ PRIA tuletab meelde, et 2015. aastast muutuvad teatud maastikuelemendid toetusõigusliku maa osaks juhul, kui need on ka pindalatoetuse taotleja kasutuses, s.t asuvad tema kasutuses oleval põllumajanduslikul maal ning tal on ka nende kasutamiseks õiguslik alus.

Selleks, et sellistele maastikuelementidele juba 2015. aasta kevadel toetust taotleda, tuleb neist 1. märtsiks PRIAle teada anda.

Maastikuelemendid, sh ökoloogilise kasutuseesmärgiga maa-aladena (edaspidi ökoaladena) arvestatavad maastikuelemendid on maastikule iseloomulikud vormid, mida tuleb säilitada maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuete raames. Maastikuelemendid arvestatakse taotleja avalduse alusel toetusõigusliku põllumassiivi pindala hulka ja toetuse taotlejal on edaspidi kohustus neid maastikuelemente säilitada.

Säilitatavate maastikuelementide hulka kuuluvad hekid, kraavid, puude read, metsasiid, põllusaared, kiviaiad. Täp-

2014. aastal registreeriti Kiili vallas 14 liiklusõnnetust, inimkannatanuga liiklusõnnetusi ei olnud. 2013. aastal toimus Kiili vallas 11 liiklusõnnetust, inimkannatanuga liiklusõnnetusi samuti ei olnud.

Peamised probleemkohad

Võrreldes teiste pealinna lähivaldadega on Kiili rahulikum piirkond. Kiili vallas on kõige enam suurenenud avaliku rahu vastased süüteod (avaliku korra rikkumine, omavoliline sissetung). Varguste arv on langenud, omavolilise sissetungi arv jäänud samaks. Vähenenud on alaaliste poolt toimepandud kuritegude arv.

Liiklus on vallas hästi korraldatud. Kiili gümnaasiumi juures on märgatud kiiruse ületajaid. Politsei on teostanud liiklusjärelvalvet ülekäiguradade läheduses.

Peamiseks mureks on perevägivald, aga sellel on kindel põhjus: viimasel paaril aastal on politsei kodudes toimuvale rohkem tähelepanu pööranud ning seega registreeritakse ka rohkem juhtumeid. Perevägivalla juhtumitele on tähelepanu pörratud viimastel aastatel üsna põhjalikult, lisaks on tõusnud inimeste teadlikkus. Ohvrid teevad koostööd piirkonnapolitseiniku ja noorsoopolitseinikuga.

Politsei on pööranud senisest suuremat tähelepanu alaalistele kaupluste läheduses ja selle ümbruses. Seoses sellega on tuvastatud mitmeid seaduserikkumisi alaaliste poolt. | **Helen Kelo**, piirkonnapolitseinik

semalt saab maastikuelementidest, nende võimalikest mõõtudest ja vajalikust paiknemisest lugeda PRIA kodulehelt (www.pria.ee).

Selleks, et täiendada PRIA poolt juba osaliselt loodud põllumassiivide registris olevat maastikuelementide kihti ning tuua enda kasutuses olevad maastikuelemendid ka toetusõigusliku põllumassiivi sisse, ootab PRIA kõiki pindalatoetuste taotlejaid teada andma sellistest maastikuelementidest, mis seonduvad nende põllumajanduslikus kasutuses oleva maa-ga.

Põllumassiivide ja maastikuelementidega seotud ettepanekuid saab esitada läbi e-PRIA teenuse “Põllumassiivi või maastikuelemendi piiri ettepanek”. e-PRIAs esitajaid abistavad vajadusel PRIA maakondlikud teenindusbürood – selleks saab aja broneerida www.pria.ee/broneering. Ettepanekuid saab esitada ka paberil.

PRIA ootab kliente maastikuelementidest teada andma kuni 1. märtsini 2015. Infot saab telefonilt 737 7679. | **PRIA**

Elame otsival ajastul

☉ 23. veebruaril Kiili rahvama-jas iseseisvuspäeva aktusel peetud kõne (lühendatult).

Lennart Meri on öelnud, et kodumaa on väärtus, mille hindada aimame alles siis, kui seda enam pole.

Kakskümmend viis aastat tagasi tundus selge olevat, mille eest võidelda ja millist Eestit tahta. Tegelikult oli toonane teadmine paremal juhul vaid unistus oma riigist, mis oli natuke mütoloogiline ja kuhjaga idealistlik, nagu on alati olnud unistused ideaalsest riigist.

Praegu on meil reaalne riik koos tänapäeva maailma eba- ja kitsaskohtadega. Kaasinimesi kuulates ja murelikku (sotsiaal) meediat seirates tekib mõnigi kord tunne, et elame võimalikest maailmadest hoopis halvemas. Seetõttu tekib paljudel kange kihk, et vahetaks vähemalt valitsuse välja, kui paremat ideed pole. Õnneks on see võimalik ja aeg-ajalt me ju seda ka teeme.

Veel parem, kui igapäevaelus õnn tagaks ka rahvuse ja riigi ning eesti keele jätkusuutliku püsimise.

Paraku on tänane Eesti ainus ja seetõttu parim riik, mis meil on. Seega peame uskuma, et on meie teha, millisena me selle üle anname järgmistele põlvkondadele. Me oleme Eesti riigi taasloonud, aga me pole saanud seda päranduseks esivanemalt, vaid laenuks oma lastelt ja lastelastelt. Minevikku me muuta ei saa – minevik on pannud paika praeguse – me saame mõjutada homset.

Meie probleem on väiksus, meid on sada korda vähem kui sakslasi ja tuhat korda vähem kui hiinlasi, kuid ometi peame täitma pea samu funktsioone, mis on suurtel riikidel. See ongi raske ja see on surve igapäevaelu käitumisele

ja vastutusele. Igapäevaelus otsustest sõltub meil Eestis märksa rohkem kui suurrahvaste puhul.

Me elame vaid ühe korra ja tahaksime selle ühe korra vältel olla õnnelikud. Samas tahaksime jääda ellu ka rahvana. Veel parem, kui igapäevaelus õnn tagaks ka rahvuse ja riigi ning eesti keele jätkusuutliku püsimise. Aga me elame otsival ajastul, mistõttu oleme silmitsi üha uute väljakutsetega majandusele ja poliitikale. Et toime tulla, peame kiiresti kohanema:

- tehnoloogiamuutustega – infokanalid uuenevad nädalatega. Info maht ja sisu on kontrollimatu. Kõik on klikiulatuses;
- ühiskonnamuutustega – inimesed liiguvad vabalt, mõtlevad isepäiselt, tekkimas on uued kooseluvormid, tööturg ootab arusaamatuid oskusi jne;
- poliitikamuutustega – soov seda kõike mõistuspäraselt ohjata ja suunata. Kokku viia rahujuure demokraatiat ja mõistuspärasust – see on keeruline nagu Euroopa Liit.

Parim, mida me nn otsival ajastul teha saame, on anda noortele võimalikult hea haridus. Tuleb julgustada neid riskima, aga õpetada ka vastutama. Kindlasti ei tohiks neile otseid ette kirjutada, sest see, mida üks põlvkond võib lugeda veaks, võib olla hoopis tuleviku vundament.

Milline aga on tulevikumaa-ilm ja kes otsustab, missugune peaks olema tuleviku inimene, keda me täna kasvatame? Milliste tarkuste ja oskustega teda varustada? Õnneks ma ei tea vastust, sest õnneks pole võimalik seada ennast maailma lõppu ja sealt targa pilguga tagasi tänasele vaadata.

Mida ma tean on see, et täna Eesti Vabariigi aastapäeval suudan ma endiselt uskuda, et eesti rahvuse hing toetub kolmele pühamule – armastusele oma riigi territooriumi vastu, armastusele oma emakeele vastu ja usule haridusse. | **Mihkel Rebane**, Kiili vallavolikogu esimees

Head inimesed!

☉ 23. veebruaril Kiili rahvama-jas iseseisvuspäeva aktusel peetud kõne.

Volikogu esimees rääkis teile äsja Eesti Vabariigi ees seisvatest suurtest küsimustest ja valikutest. Seekordse Eesti Vabariigi aastapäeva järel saavutab oma haripunkti riigikogu valimiste kampaania, mis kulmineerub finaalis 1. märtsil. Me seisame valimiskasti juures ja peame tegema valiku, mis on raskem kui ei kunagi varem, vähemalt minu jaoks. Ühest küljest tundub, et kõik on hästi ja elu on juba nii hea, et päris probleemide kõrval on tublisti ruumi sellistele, mis rohkem elu näinud inimese õlgu kehitama või suisa müügitama panevad. Kui noore inimese kannatuste mõõdupuuks on sõitmine nr 116 bussiga, siis mida peaks arvama inimene, keda on loomavagnis kunagi Siberisse viidud?

Teisest küljest näeme, eriti enda vallast kaugemale vaadates, et Eesti rahvastik vananeb ja väheneb ning Eestimaa tühjeneb juba poolest Harjumaast alates. Ei ole mägede taga hetk, kui Kiili valla rahvaarv ületab Hiiumaa oma ja Rae vald Läänemaa koos Haapsalu linnaga. Loomulikult on need protsessid, mis lõviosas toimuvad meist sõltumatult ja mida ei olegi võimalik vägisi ühegi poliitilise meetmega tagurpidi pöörata. Küsimus on pigem kohanemises ja olukorra ümber hindamises ning, valimiste juurde tagasi tulles, selles, kas senise poliitilise kursi oluline muutus võib kaasa tuua olukorra paranemise või halvenemise. Mul ei ole kahjuks sellele küsimusele vastust. Ma näen, et suurest poliitikast taanduvad tasapisi need, kellest ma pean lugu ja asemele astub põlvkond, kes on üles kasvanud erinevate parteide tagatubades ning pole päevagi teinud päris tööd. Inimesed, kelle reaalsuse tajumise võime osas on mul seetõttu suuri kahtlusi.

Isegi Kiilist vaadates paistavad asjad tavaliselt teistmoodi kui Toompea mäelt, rääkimata Suure-Jaani või Räpinast.

Näeme ka meeleheitlikke katseid just valimiste eel leida endale mingit per-

sonaalset teemat, millega valijale hinge pügeda ja jälg maha jätta ning see on kahjuks kaugel sellest üldistustasemest ja vaatenurgast, mida ootaks riigikogu liikmelt. Loomulikult võib ju öelda ka seda, et nii peabki olema, et kätte on jõudnud professionaalsete poliitikute aeg.

Aastapäeva pöördumises ei ole paslik kasutada palju numbreid ja protsente, aga mõned üksikud siiski. Kiili valla pindala on 100 km², mis moodustab Eesti Vabariigi pindalast ca 0,2% ning Kiili valla elanike arv on ca 5200 inimest, mis moodustab ca 0,4% riigi inimestest. Nii nagu on väike meie riik ja võrreldes paljude samalt stardipositsioonil alustanutega tubli, on seda ka Kiili vald Eesti 208 kohaliku omavalitsuse hulgas. Vahel on küsitud, et kas me peaks äkki mõne naabervallaga ühinema, võib-olla tõuseb sellest mingit tulu.

Hoiame palun oma riiki ja oma valda ja oma inimesi.

Ma ei saa kinnitada, et ühinemise teemal oleks kunagi tehtud mingeid täpsemaid ja põhjalikumaid analüüse, kuna hetkel on see jäänud kas riigi tasandi teoreetiliseks targutuseks või mõne naabervalla juhi aastatetaguseks provotseerivaks ettepanekuks. Selge on, et puhta matemaatika kõrval mängib selliste teemade juures väga suurt rolli ka emotsionaalne ja tunnetuslik pool. Nii nagu Eesti riik võitles kätte oma iseseisvuse, tegi seda natuke rohkem kui 20 aastat tagasi ka Kiili vald. See oli siinsete inimeste selge soov ja tahe ning meil ei ole seda põhjust täna kahtluse alla seada ega kritiseerida. Hästi on teada ka lugu suurest Peetrist ja väikesest Peetrist ning nende leivakottide saatusest. Oleme seda juba tunnetanud perearstikeskuse tulevikust või kooli gümnaasiumiastmest rääkides, kus lahendusena nähakse pigem bussi näiteks Jürisse käima panekut, mitte teenuseid kohapeal Kiilis.

Hoiame palun oma riiki ja oma valda ja oma inimesi. Ärme langeme masendusse probleemide ja olukordade pärast, mis seda ei vääri ei täna ega pikemas perspektiivis, aga püüame seevastu hoida korras ja kontrolli all tõeliselt tähtsad asjad.

Head Eesti Vabariigi aastapäeva! | **Aimur Liiva**, vallavanem

Kiili katlamaja.

Soojahinnast Kiili alevis

☉ OÜ NR Energy annab teada, et Kiili alevi kaugküttepiirkonnas kehtib alates 01.01.2015 soojahind 72 eur/MWh, millele lisandub käibemaks. Hind on avalikustatud ka soojusettevõtja kodulehel nrenergy.ee/sooju-senergia-hinnakiri ning kehtib vastavalt kokkuleppele vähemalt viis aastat.

Juhul kui konkurentsiamet kooskõlastab tulevikus kokkulepitud hinnast madalama soojuse piirhinna, tekib soojatootjal kohustus rakendada soojuse hinnana kooskõlastatud piirhinda. Hetkel on konkurentsiamet

ti poolt kooskõlastatud soojuse piirhind Kiili alevi kaugküttepiirkonnas 81,62 eur/MWh (lisandub käibemaks).

Detsembrikuu Kiili Lehes nimetatud 65 eur/MWh on väärinfo, mille põhjuseks oli inimlik eksimus ja ületöötamisest tingitud väsimus (vajadus kolm katlamaja aasta lõpuks valmis ehitada ja käiku lasta). Vabandan ja kinnitan, et selline väide ei olnud mingil määral paha-tahtlik ja mul on kahju, et selle tõttu tekkisid tarbijatel ebaõiged ootused. | **Mati Sarap**, N.R. Energy OÜ juhatuse liige

Kiili-Nabala kergliiklustee ohutumaks

☉ Läinud teisipäeval kogune-nud Harjumaa liikluskomisjon otsustas esitada maanteeame-tile viis ettepanekut 2016. aastal liiklusohtlike kohtade rahas-tamise kavasse. Üks liiklusoh-tlikest kohtadest asub Kiili koo-li lähedal.

Maanteeamet on alates 2015. aastast käivitanud liiklusoh-tlike kohtade ohutustamise meet-me, et ümber ehitada liiklusoh-tlikke kohti. Selleks on Harju-maale 2016. aastaks planeeritud 231 000 eurot. Harjumaa oma-valitsused esitasid jaanuari lõ-puks maavalitsusele nende hin-nangul liiklusohutuse seisuko-hast enim tähelepanu vajavad kohad. Kokku laekus maavalit-susele 19 ettepanekut koguväärtuses 1,3 miljonit eurot. Viie ra-ha saava projekti hulgas on Kii-li, Nissi, Saku, Viimsi ja Rae val-la taotlused.

Vallavanem Aimur Liiva:

Siia rajatakse kahe tee vahele piire.

“Vald esitas rahastamistaotluse, muutmaks ohutumaks Kiili gümnaasiumi juurest algavat kergliiklusteed. Kuna maavaid-luse tõttu jäi ohutusriba sõidu-ja kergliiklustee vahele rajama-ta, otsustasime liiklejate ohutu-se suurendamiseks rajada kahe tee vahele metallist piirde.” 300 meetri pikkune piire paigalda-takse 2016. aastal. | **Kiili Leht**

Hoiatus!

☉ Sellel aastal on taas hoogustunud libapolitseinike ja libaadvo-kaatide kõned eakamatele Eesti elanikele. Palun selgitage oma lä-hedastele ja tuttavatele, et kui nendele tehakse selline telefonikõ-ne, siis peab raha maksmisest keelduma ja teavitama juhtunust politseid. | **Helen Kelo**, piirkonnapolitseinik

Jaht Kiilis ehk kuidas karu põdra ära sõi

Tänavune talveilm on jahipidamiseks väga soodne.

☉ Jahihooaeg on veel täies hoos ja asjad pole teisiti ka Kiili val-las. Kiili Jahiseltsi liikmed käi-vad jahil igal nädalavahetusel ja tänavu on talveilm jahiks igati sobilik, ütleb jahiseltsi juht Ser-gei Kivi.

Kuuekümmne liikmega seltsist käib nädalalõpul jahil 30-40 ini-mest ehk rohkem kui pooled. Ja-hipiirkond, kus jahti saab pida-da, on veidi suurem kui valla territoorium, ulatudes põhjast Kangrust ja Uuesalust Tuhala jõeni ning läänest Viljandi maanteeest Piritä jõeni Tartu maantee lähedal.

Jahihooaeg kestab enamuse-le liikidest 28. veebruarini. Eran-diks on koprad, kellele saab jah-ti pidada 15. aprillini ning rebas-ed ja kährikud, keda saab küt-tida aasta läbi.

“Eks siin kütitakse sama, mi-da mujalgi Eestis – metssigu, põtru,” ütleb Sergei Kivi. “Kitsi pole viimased neli aastat küti-tud, sest neid hukkus kahe tal-vega, millest üks oli külm ja lu-mine, teine lihtsalt lumine, nii palju, et nüüd peab laskma po-pulatsioonil taastuda. Signu ja põtru on kogu aeg kütitud. Väi-keulukitest jänesed, rebased, kährikud, mägrad, koprad.”

Ka karu käib külas

Vallas pole harvad külalised ka suurkiskjad. “Karu on siin nähtud, aga ta käib siit pigem läbi, sest siin pole tal head elami-se kohta – siinsed metsasiil-lud ja -ribad on liiga kitsad,” sel-gitab Kivi.

Karuga seoses juhtus siin-mail paar aastat tagasi päris kummaline lugu, ja seda Kiili alevi vahetus läheduses, Allika ja Metsa tänava soo-poolses küljes. “Seal üks põder ronis aia otsa ja suri ära ning tema kor-just polnud võimalik sealt kui-dagi ära tuua,” meenutab Kivi. “Siis jahimehed otsustasid, et kaevatakse maa sisse. Uskuma-tu lugu: läks mõni nädala möö-da ja karu otsis korjuse üles, kaevas välja ja pani pintslisse, otse majade taga.”

Võrad pole Kiili jahimees-tele ka hallivatimehed. Alles paar aastat tagasi lasti valla keskosas, Lähtse ja Paekna va-helise tee lähedal viis hunti. Ki-vi meenutab, et jaht algas kau-gemalt, metsakutsud aeti Vää-na jõe lähedale metsatukka, mis ümbritseti lippudega lindiga, kust hunt tavaliselt üle ei lähe. “Järgmiseks päevaks korjati hulk jahimehi kokku, sest terve met-satukk tuli ümber piirata,” rää-gib Kivi. “Mehi oli iga 50 meet-ri tagant. Kõik viis hunti aeti metsast välja ja hukati.”

Hunti on tema sõnul väga keeruline tabada ja paariküm-ne-kolmekümne jahimehega polegi seda võimalik teha. “Ta lipsab kuskilt välja, kus jahimees ei ulatu enam teda tulistama,” kirjeldab Kivi.

Kuigi viimased tabatud hun-

Karu on Kiili vallas vaid läbirändaja, kuivõrd siinmail sobivat elupaika talle ei leidu.

☉ JAHT

KIILI ON POPULAARNE JAHIPIIRKOND

- Kiili Jahiseltsis on kokku lepitud, et liikmete arv on maksimaalselt 60. Uusi liikmeid võetakse juurde, kui keegi seltsist lahkub.
- Eelistatud on liikmeks astumisel Kiili valla elanikud. Tung seltsi liik-meks saada on suur, sest Kiili jahipiirkond on Tallinna külje all ning siin jahil käimine tallinlasest jahimehe jaoks märksa odavam kui kau-gemal kütimine.
- Sergei Kivi sõnul on jahilkäik väga kulukas hobi – varustus, riided, kütusekulu, vastav auto, oma raha eest ostetakse metsloomadele söötmiskohtadesse süüa.
- Tänavune talv on Kivi sõnul olnud jahilkäimiseks väga hea, sest lund on vähe olnud. “Lumerohketel talvedel oli ikka päris keeruline. Kui ik-ka lumi on võõni, siis metsast läbi minna on võimatu,” kirjeldab ta. “Paar lumerohket aastat oli väga raske – inimesed väsisid ära, vaevu tulid metsast välja, koerad ei suutnud seal liikuda.”

did on jahiseltsi juhi sõnul ol-nud “karvutud ja kärntõbe täis”, siis on tegu ikkagi ohtliku loo-maga, keda asula lähedal ei soo-vi keegi näha. Samas on hunt vähem ohtlikum kui koer, nen-dib Kivi.

Koerad on ohtlikumad

“Metsistunud koer on palju suurem vaenlane inimesele. Ta ei karda inimest, võib iga hetk rünnata, murravad koduloomi ja on ohtlikud inimestele,” üt-leb ta.

Kivi selgitab, et jahimehed jälgivad, millised loomad met-sades liiguvad ja alles siis tehak-se hukkamisotsused. “See pole nii, et kõik, mis liigub, see su-reb,” räägib ta.

Käesoleval talvel on vallas nähtud hundi ja ilvese jälgi, ka-ru jälgi pole silmatud.

Omaette teema on juba vii-mased pool aastat metssigade-ga, mida riikliku keskkonnaa-gentuuri arvates on metsades liiga palju. Kivi sõnul võib tek-kida arvukuse ülehindamine, sest metsanotsu rändab palju ringi. “Sead rändavad ringi, kui neid aetakse edasi-tagasi,” üt-leb ta. “Talvel pesitsevad nad kuskil sügaval metsas, ja kui vi-li maha külvatakse, siis nad tu-

levad välja ja lähevad vilja sis-se.”

Kiili jahimeeste miinimum-norm käesolevaks jahihooajaks oli 25 metssiga. See norm on täis kütitud.

Lisaks käiakse abiks ka valla maaomanikel. “Kui inimesed annavad meile teada, et kuskil on sead teinud kurja, siis me oleme saatnud jahimehe nen-desse kohtadesse valvesse öö-seks. Kui sead tulevad, siis jahi-mehed kütivad neid ja pärast pauke on piirkonnas rahu ma-jas. Signu ehmatas see nii ära, et teda ei nähta seal vähemalt paar nädalat,” kirjeldab Kivi.

Mõningaid inimesi on häiri-nud jahimeeste tegevus, eriti elamute lähistel, kuid seda ilm-selt teadmatusest. “Kährikud, rebased ja jänesed on koonu-nud elamute lähisteles elama. Kährikute ja rebaste arvukuse vähendamine on vajalik mit-me-suguste tõvede levimise piira-miseks, näiteks kärntõve, mille ravimine on ääretult vaevaline ja kulukas. Jänesedki teevad ko-duaedades pahandust. Eks iga aiapidaja omab oma kogemus-tes ebameeldivat mälestust – näiteks paljaks näritud õuna-puud,” selgitab Kivi. | **Marko Too-ming**

☉ PALJU ÕNNE

SÜNNIPÄEVAD MÄRTSIS

92	Ellen Vettik	11.03
90	Alfred Rohi	16.03
88	Vilja Karlson	11.03
87	Asta Mandre	17.03
88	Aleksander Soots	06.03
85	Edgar Uljata	24.03
83	Ants Kirsch	11.03
82	Ilina Rattasepp	05.03
82	Helgi Trahov	09.03
81	Aleksander Kester	06.03
81	Endel Viirsalu	15.03
77	Jaak Annok	09.03
77	Maire Pikk	27.03
76	Galina Fomina	08.03
76	Vaike Kivistik	26.03
75	Tõnis Solo	24.03
75	Rein Tamme	28.03
70	Valmi Kallion	16.03
70	Helgi Iida	22.03
65	Malle Undusk	07.03
65	Marta Vares-Õun	26.03

MEIE VALDA SÜNDISID

13. jaanuar Melissa Oidekivi, palju õnne, Piret Viigimäe ja Rauno Oi-dekivi!
15. jaanuar Karl Mattias Rumberg, palju õnne, Marit Kollo ja Raivo Rumberg!
19. jaanuar Arabel Solei Tuisk, palju õnne, Ariane Ain ja Janno Tuisk!
28. jaanuar Oskar Sooberg, palju õnne, Eve Kallis ja Mart Sooberg!
11. veebruar Mariana Seller, palju õnne, Jaana Lepik ja Aadu Seller!

Laulukontsert

Päikeseratas ootab osalejaid

28. märtsil toimub taas laulu-kontsert Päikeseratas. Lau-lma on oodatud kõik kuni 18-aastased Kiili valda sisse kirjutatud lapsed. Päikeserat-tale registreerimiseks võta ühendust Kadi Kroon-Lauriga Kiili rahvamaajast aadressil ka-di@kiilivald.ee.

Muudatused bussiliini nr 116 sõiduplaanis alates 1. märtsist

☉ Harjumaa Ühistranspordikes-kuse poolt vaadati üle lõuna-suuna avalike bussiliinide sõi-duplaanid ning sõiduajad ja ot-sustati, et on vaja viia sisse muudatused sõiduplaanidesse. Muudatused jõustuvad alates 1. märtsist.

Bussiliin 116: Tallinn-Lui-ge-Kiili-Nabala-Paekna-Soo-kaera (tööpäeviti)

Uus väljumine Tallinnast kell 6.50 ja Kiilist kell 7.30

Tallinnast kell 5.20 (praegu-ne väljumisaeg)-5.15 (uus väl-jumisaeg 1. märtsist),

Paeknast kell 6.05-6.00

Tallinnast kell 6.10-6.05

Paeknast kell 7.00-6.55

allinnast kell 7.45-7.50

Paeknast kell 8.40-8.45

Alates 9.02.2015 on muuda-tustega seotud info avalikusta-tud Harju ÜTK kodulehel ning alates 16.02.2015 portaalis www.peatus.ee. | **Kadri Krooni**, Harjumaa Ühistranspordikeskuse sõitjateveo spetsialist

Asbesti sisalda- vad materjalid on ohtlikud

☉ Tihti ei teata, et vanad ehitusjäätmelad sisaldavad ohtlikku ainet asbesti, mida tuleb käsitleda eriti ettevaatlikult ja ära anda ohtlike jäätmete kogumispunkti. Näiteks ei teata, et vana eterniidikatust vahetades tekib suures koguses ohtlikke jäätmelad, sest eterniit sisaldab asbesti, mis on väga ohtlik aine. Asbest on kuumusele ja keemilisele töötlusele väga vastupidav kiuliste silikaatide klassi kuuluv mineraal. Tihheks struktuuriks seotud olekus, näiteks asbestsemendist toodete puhul, on asbest ka vees lahustumatu.

Asbesti käitlemisel võib õhku paiskuda asbesti sisaldavat tolmu, mis ei ole silmaga nähtav, sest need asbestikiud on väga väikesed. Mürgine mikrokoopiline tolmu satub hingamisteede kaudu organismi ning võib põhjustada asbestoosi, kopsuvähki ja teisi kopsuhaigusi. Seetõttu keelati asbesti sisaldavate materjalide müük ja kasutuselevõtt juba 1. juulist 2001. aastal. Enne seda paigaldatud või kasutusel olnud asbestkiude sisaldavaid tooteid on lubatud kasutada kuni nende kasutusest kõrvaldamiseni või ettenähtud kasutusea lõpuni, mil nad tuleb asendada asbestivabade materjalidega.

Kuna Eestis on aastakümnete jooksul kasutatud palju asbesti sisaldavaid materjale – eriti eterniiti ja isolatsioonimaterjale – siis majade remondil ja lammutamisel tekib ka suurtes kogustes asbestijäätmelad. Kahjuks suurem osa neist prügilasse ei jõua, vaid satub metsa alla või kaevatakse maa sisse. Sagedased on ka juhtumid, kus eterniit purustatakse ning kasutatakse metsateede täiteks. Sellise tegevusega ohustatakse kõiki, kes hingavad – iga kord, kui auto sõidab üle teel olevate eterniiditükkide, paiskub õhku asbesti sisaldavat tolmu. Asbestitolm jääb oma füüsikalise olemuse tõttu õhku hõljuma ning hõljub kuni mõni elusolend tolmu sisse hingab.

Asbesti sisaldavat materjali tuleb käsitleda väga ettevaatlikult, et seda võimalikult vähe vigastada. Pinnad ja materjal tuleb hoida niisked, et vältida tolmu teket ja levikut. Asbestitolmu ja muude väikestest asbestiosakestest koosnevate jäätmete pakendamisel soovitatakse kasutada tugevaid kahekordseid plastikotte. Sisemist kotti ei tohi ääreni täita, vaid mõlemat kotti peab saama korralikult ja võimalikult õhutihjalt kinni siduda. Suuremate ja teravate servadega asbestijäätmete puhul tuleb vältida jäätmetükkide väiksemaks tegemist. Sellised tükid saab pakkida näiteks kahekordsesse kilesse või muusse sobivasse materjali. Asbesti sisaldavaid materjale tuleb transportida kinnises transpordivaheendis või kotis. | **Kaiki Kuusk**, keskkonnaministeriumi jäätmeosakonna nõunik

Sergei Kivi: vee kvaliteet on vallas väga hea

Probleemi tekitavad sadevee kanalisatsiooni lekitajad.

☉ Viimasel ajal on Facebook'is vallaelanike tähelepanu alla sattunud vesi, täpsemalt joogivee kvaliteet, boileritega seotud probleemid, sadevesi kanalisatsioonis ja muu sama teemaga seotu. Kiil Leht käis küsimustele vastuseid otsimas valla vee-ettevõtte Kiili KVH juhatuses liikme Sergei Kivi käest.

Kust tuleb vesi vallaelanike kraanidesse ning milline on selle kvaliteet?

Vesi tuleb kahest valla veetötlusjaamast, mis rajati 2011. aastal Euroopa Liidu ühtekuuluvusprojekti raames. Need on euroopalikult ehitatud ja tänapäevased. Seal ärastatakse raud, mangaan ja raadium ning veetötlusjaamad töötavad praegu laitmatult.

Vee kvaliteeti kontrollitakse veelaborites igas kvartalis, nagu seaduses nõutud. Ja me ise teeme teste praktiliselt iga kuu. Seda, et vesi on ebakvaliteetne, küll keegi öelda ei saa. Meile on eurostandardid ette kirjutatud ja näitajad on kõik allpool piirmäärasid. Näiteks raua piirmäär vees on maksimaalselt 200 milligrammi liitri kohta, meil jookseb jaamast läbi 34 milligrammi liitri kohta. Näitajad on väga head.

Pudelivesi pole kraaniveest kvaliteetsem. Kui inimesed teaksid, mis pudelitesse läheb, siis nad seda võib-olla ei jooks-ki. Tänapäeval on veetötlusjaamadele esitatud nii kõrged nõuded, et seal tuleb teha ikka väga palju tööd, et vesi vastaks normidele.

Mul ei ole sõnu, kui keegi ütleb, et tänapäeval pole vesi kvaliteetne.

Tallinna veega võrreldes on meil karedus võib-olla väheke suurem, sest seal võetakse vett järvest. Meil võetakse vett lubjarikaste kihtide vahelt ja karedust on natuke rohkem kui järveveel, mis koosneb peaaesjalikult sadeveest ja seda töödeldakse natuke teistmoodi. Tallinnas lisatakse veele ka hüpokloriiti, et bioloogilist juurdekasvu ei tekiks.

Kuhu läheb Kiili valla reovesi?

Reovesi läheb Tallinna, välja arvatud Paekna piirkond, kus inimesed ise koguvad reovee mahutitesse.

Miks ei tohi juhtida sadevett reoveekanalisatsiooni?

Sest ka sadevesi jookseb siis läbi arvestite. Reovett mõõdetakse konkreetse hulga, seda arvestatakse koos müüdüd joogiveega – kui kraanivesi on müüdüd, siis eeldatakse, et see kanaliseeritakse. Joogi- ja reovee koguseid saab omavahel võrrelda. Kui kanalisatsiooni suunatakse ohjeldamatult sade-

vett, siis pumbad lükkavad kõik läbi arvestite ja on näha, et tarbitud joogivee ja kanalisatsiooni suunatud reovee mahtude vahel on väga suur. Sadevesi peaks minema tegelikult läbi kraavide jõkke.

Vahe maksab kinni vee-ettevõtte. Kiili KVH-le on lubatud kuni 20% sadevee sisseimbumist kanalisatsiooni – see imbub kuskilt ikka sisse, näiteks teede kanalisatsiooniavadest. Aga meil on see üle 20% ja seetõttu ei tohi kanalisatsiooni suunata sadevett. Selle vastu me võitleme.

Kuidas te selle vastu võitlete?

Kõigepealt selgitustöö, siis käime kontrollimas. Praegused pumplad arvutavad välja veehulga. Me näeme – müüdüd vee kogus piirkonnas ja tagasitulev reovesi piirkonnas, kui vahel on suur, siis läheme piirkonda uurima ja leiame koha, kust vesi sisse jookseb. Teeme märkuse inimesele, et ta selle likvideeriks. Kui ei likvideeri, siis on juba karmimad meetodid, nii nagu kohalikud määrused seda võimaldavad ja lubavad. Arvutame välja veehulga ja esitame arve inimesele.

Kas olete ka arveid esitanud?

Jah, oleme. Eks igasuguse liisaarve puhul on kõik väga negatiivsed. Ei osata arvata, et see lekitamine kusagilt välja tuleb. Arvatakse, et need on mingi sotsialismiaegsed torud, kus mingit jääki ei jää näha.

Kui kaugel on Kiili vanade biotükkide likvideerimine?

Kiili alevi biotiigid on täitmisel. Vana reoveepuhasti on likvideerimisel. Pumplahoone on veel alles, tiigid on 80% täidetud, üks nurk on veel täitmata. Mis selle maaga edasi saab – hetkel on need antud kasutada Kiili KVH-le. Edaspidi, ma kujutan ette, saab seda maad kasutada mingi spordirajatise või hoone jaoks. Me oleme arutanud, et seal võiks arendada kas või laskesuusatamist. Territooriumi on piisavalt.

Biotükkide likvideerimine peaks lõppema tänavu.

Miks on boileris mädamuna hais, küsivad inimesed.

Alustama peaks sellest, et vesi on kõige parem lahusti. Veest võid sa leida kõike – soola, rauda, ka kivimeid lahustab vesi. Boileri sisse pannakse valmistajate soovitusel niinimetatud anoodpulk, mis on tehtud magneesiumist ja mis lagunevad seal samamoodi. Keemilise reaktsiooni tulemusel tekivad seal väävelvesiniku jäägid, mis lõhnavad mädamuna järele.

Kas see on inimese tervisele kahjulik?

Ei, see ei ole kahjulik. Kuid kui sa lased sooja vett, siis on

Foto: Marko Tooming

Kiili KVH juhatuse liige Sergei Kivi sõnul ei ole tänasel päeval võimalik, et joogivette satub mingi kahjulik aine. Ka nn mädamunahaisu põhjustavad tegelikult inimeste poolt kasutatavad boilerid.

see teatud lõhnakomponendiga ja see ei ole meeldiv, kui sa käid duši all nagu tualetis. Mõned panevad selleks, et boiler kestaks kauem, anode üksteise otsa. Aga mida rohkem neid juppe paned, seda rohkem haiseb.

Olen uurinud, et anode valmistatakse ka titaanist, ma ei tea, võib-olla need kestavad paremini, mul puudub kogemus.

Boileritootjad ütlevad, et see anood säilitab korpus, meil selle kohta kogemus puudub. Varem, kui meil veetötlusjaamu veel polnud, oli sellel teemal meie poole pöördumisi hästi palju. Praegu on üks või kaks sellest ajast, kui veetötlusjaamad valmisid.

Soovitavalt võiks boileri iga paari aasta tagant lahti teha, seest välja kraapida selle, mis sinna keetmisel koguneb.

Millised valla piirkonnad ühen-dati viimati ühivveevärgiga?

Lähtse ja Nabala. Lähtses rajati ka tuletõrje veevõtukohad, need siiani seal puudusid. Seal on nüüd hüdrandid olemas. Nüüd saavad inimesed ka kasutuslube hoonetele, mida enne ei saanud, sest arendaja ei ehitanud välja veevõtu kohti.

Sellega me projektid ei lõpe. Ka Väljamäe-Mõisaküla piirkonda soovitakse ühiskanalisatsiooni süsteemi. Ilmselt läheme ka natuke valla piiridest välja,

seoses Maxima logistikakeskusega. Praegu käivad Rae vallaga läbirääkimised, et vee-ettevõtjaks määratakse kuni Kurna küalani Kiili KVH.

Kas ühisveevärgi ehitustööd on kuidagi mõjutanud ka vee kvaliteeti?

Eks ikka on. Iga ehitusega, lisaks positiivsele tulemusele, kaasnevad nii mõnedki ebameeldivused, milleks on torudes setete liikumine tarbijani.

Positiivsena võib välja tuua suuremat tarbijahulka, mis soodustab mahutivvee tihedama vahetuse. Mahutites hoitakse uue süsteemiga 500 kantmeetrit joogivett tuletõrjevee vajaduste täitmiseks.

Kuidas suhtuda legendi, et torustikku on sattunud “mingi aine”?

Mingit ainet torustikku sattuda ei saa. Legend on pärit ilmselt sellest ajast, kui Schöttli ehitas veetötlusjaama Kiili. Selle filterkehad ärastavad raadiumi, arvati, et filtrikeha võib akumulierida raadiumi endasse ja muutuda ise radioaktiivseks. Vältimaks seda olukorda, arvasid Schöttli tehnoloogid, et teatud perioodidel peaks filtrikeha pesema hüpokloriitiga. Nad arvestasid veehulka valesti ja veemahutisse tekkis kerge kloori lõhnaga vesi. See vesi vaheta-

ti koheselt välja. Täna ja tulevikus hüpokloriitit meie veetötlusjaamades kasutama ei hakata. Hüpoklorit ei ole mürk, seda kasutatakse bioloogilise kasvu vastu, seda lisab veele Tallinna Vesi, ja see on see, mis tekitab kloori lõhna.

Vee kvaliteet on vallas tänapäeval väga hea. Kiili inimesed, kes elasid siin juba kolhoosiajal, peaksid mäletama, kuidas pärast iga vannis käimis pidid nad vanni Sanit'iga pesema, sest kõik oli pruun ja roostene ja haises. Mul ei ole sõnu, kui keegi ütleb, et tänapäeval pole vesi kvaliteetne.

Üks suur probleem on inimeste enda poolt tekitatud – inimesed on teadmatuses soetanud endale koju hulga vee-filtreid. Kuskil keegi soovitab, et neid peab kindlasti kasutama. Aga needsamad filtrid tekitavad inimestele väga palju probleeme. Enne kui osta, peab selguse saama, mida selle filtriga teha tahetakse: kas lisatakse või võetakse midagi veest ära. Kui vesi sellest filtrist läbi käib, siis koguneb sinna bioloogiline juurdekasv, iga filtrit peab hooldama. Hooldamata filtrid hakkavad tarbijale probleeme tekitama.

Me oleme kogu aeg rääkinud: ärge pange neid filtreid vahele, need ei too teile õnne. | **Marko Tooming**

Juhan Parts Vaelas: Nabala trass kaardile tagasi

Kiili-Saku trass märgatavalt kallim kui Rae-Kose trass.

Endine majandus- ja kommunikatsiooniminister ütles Vaelas Kiili valla elanikega kohtudes, et vaatamata Nabala-Tuhala kaitseala kehtestamisele tuleks uurida, kas Rail Balticu kiirraude saab sealt läbi minna.

“Tuleks teha lõpuks selgeks, kas Nabalast saab läbi minna. Nabala (Nabala-Tuhala looduskaitseala loomise – M.T.) otsus oli kõige suurem hoop,” ütles Parts 10. veebruaril Kiili vallas Vaelas. “Keskkonnaministeerium fikseeris otsuse, ilma et oleks peale ühe rohkem eksperitiise tehtud.”

Tuleks analüüsida

Tema sõnul pole praegu selge, kas uus valitsus, mis pärast valimisi moodustatakse, saaks Nabala trassi juurde tagasi tulla. “Tuleb rääkida juristidega,” ütles Parts. “Minu arvates peaks Nabala trassi juurde tagasi tulema.”

IRLi peaministri kandidaat viitas AECOM Ltd tehtud uuringle, kus näidati, et Nabala-Tu-

hala kaitsealast läbi mineva raudtee rajamine oleks u 60 miljonit eurot odavam kui Harju maavanema eelistatud trass, mis moodub kaitsealast lääne poolt ning läbib Kiili ja Saku valda. “Enne kui pole ausalt vastatud Nabala küsimusele, ei saa kindlaid vastuseid anda,” märkis Parts, kelle sõnul on praeguseks valikusse jäänud kahe trassivariandiga toimetamine ummiktee.

Oluline projekt

Juhan Parts ja Aivar Riisalu olid Vaelasse kutsutud Kangru ja Luige elanike poolt, kes tahtsid vastuseid Rail Balticu trassivaliku kohta. Kohtumisel osalesid teiste seas Merje Volt ja Mart Riikoja Kangru Küla Seltsist, vallavanem Aimur Liiva, volikogu liige Indrek Grusdam, ettevõtja Heiki Mikomägi. Kangru küla esindajad esitasid põhjaliku analüüsi trassivaliku kriteeriumitest ja avaldasid sügavat imestust, miks Harju maavanem eelistab Saku ja Kiili valda läbi-

Foto: Marko Tooming

Juhan Parts teispäeval Vaelas, koos temaga oli kohalikega Rail Balticu teemal arutamas Aivar Riisalu.

vat trassi, kui vähem kahju ja rohkem tulu tekitaks Nabala-Tuhala looduskaitsealast ida poolt minev trass. Kangru Küla Seltsi arvutuste järgi oleks majanduslik mõju kahe trassi vahel lausa 112 miljonit eurot.

Juhan Parts kinnitas samas, et Rail Baltic on Eesti jaoks oluline objekt, mille peab rajama. “Selline taristu muudab reaalsust, inimesed hakkavad teistmoodi liikuma. Näiteks aastal

1994 oli Tallinna ja Helsingi vahel 200 000 reisijat, nüüd 9 miljonit. Me ei tea, mis toimub kahekümne aasta pärast,” ütles ta. “Praegu tundub ka mulle iga kahe tunni tagant väljuv kiirrong absurdne. Sama puudutab kaubavedusid. Kui raudteel on loogiline seos Euroopa Liidu ühisturuga, võivad ka kaubad tulla, me ju ei tea, mida siinkandis 20 aasta pärast toodetakse.” | **Marko Tooming**

Kevadvaheaja loovlaager, 17.-20. märts

Laagrisse ootame 9-12-aastaseid lapsi. Laagripäev kestab kell 08.00-17.00, loovtegevustega alustame ca 9.00. Laagripäeva sisse mahub lõuna, ennelõunane ja õhtuoot snäkk. Laagritasu on 35 eurot. Laagris puutume kokku erinevate loovate tegevustega – meisterdame kipsijäljendi tehnikas näomaske, teeme seinamaalinguid, voolime polümeersavist ehteid ja kujakesi, kleebime kollaaže, teeme šabloonidega tänavakunsti stiilis portreesid, katsetame näomaalingute tegemist ja palju muud põnevat. Viimane laagripäev on väljasõituks – läheme kinno ja külastame SkyPark batuudikeskust. Asiste tegevuste vahepeal mängime ja puhkame ka. Laagrisse registreerimine aadressil kadi@kiilivald.ee. Registreerimiseks saada osaleva lapse nimi, vanus ning vanema kontaktandmed.

SPORT

Наше здоровье в наших руках... и ногах

К несомненным преимуществам жизни в волости Кийли – удобная инфраструктура, хорошие дороги и близость столицы – любой желающий может добавить еще одно, связанное со спортом и его доступностью.

Конечно, пробежки и “нордическая ходьба” дело хорошее, но иногда тянет и в зал. И тут стоит присмотреться к образовательным учреждениям Кийли – гимназии и детскому саду. Нет, нет, никто не предлагает садиться за парты или дружно складывать леги, поскольку нынче сеять “разумное, доброе, вечное” среди взрослого населения можно давно проверенным способом – физкультурой и спортом, которые, как известно, лучший залог здоровья. А перечень доступных спортивных дисциплин на просторах Кийлиской волости поражает воображение – в Спортивном холле гимназии это мини-футбол (футзал), волейбол, баскетбол, настольный теннис, бадминтон.

Фанаты с хорошим послужным списком прежних достижений смогут влиться в местную команду, и защищать честь волости на спортивных соревнованиях самоуправления.

Прекрасно оборудованный тренажерный зал не оставит равнодушным ни одного поклонника рельефных бицепсов и плоского живота. Заслуженная награда после каждой тренировки – баня. Разовый поход в тренажерный зал 4.50 евро (до 18 лет – 2.50 евро), месячная карточка 30 евро (до 18 лет – 16 евро).

Время занятий ежедневно с 15.00 до 21.00, кроме субботы.

Стоит ли милым дамам тратить время на поездки в столичные спортивные центры, если буквально “под боком” отличная возможность освоить премудрости пилате-

са (система включает упражнения для всех частей тела, злейший враг стресса, нет ограничений по возрасту, насчитывает 10 миллионов последователей по всему миру), тонинга (программа, позволяющая быстро и легко укрепить мышцы и “подтянуть фигуру”), зумбы (танцевальная фитнес-программа от колумбийца Альберта Переса, заводит с пол-оборота), терапевтической гимнастики (на основе йоги, помогает исправить осанку, снять боли в спине и избавиться от многих заболеваний опорно-двигательной системы). И все эти достойные внимания занятия, под руководством опытных тренеров, по вечерам, в спортивной зале детского сада. Стоимость одного занятия 5 евро, можно купить месячную карточку за 30 евро или право на 10 занятий в течение двух месяцев за 45 евро. Ценник более чем демократичный.

Так что еще есть время сказать зимней хандре “нет” (равно как и сезонным недомоганиям), подтянуть к весне настроение и тело, а болеть лишь в качестве спортивного “болельщика” в Кийлиском спортивном холле за тех, кто гоняет мяч или ловко перебрасывает его через сетку или в корзину – тоже, знаете ли, положительных эмоций прибавляет. Ведь соревноваться с нам в Кийли приезжают команды из разных уголков Эстонии.

Всю дополнительную информацию можно получить на сайте Spordihalli üritused на стр. www.kiili.edu.ee/kiilikool/index.php/spordihalli. | **Кайно Кютт**, моб 5344 5009, кауро. kytt@kiili.edu.ee, **Наталья Маллеус**, журналист, **Клара Орехова**, член комиссии по социальным вопросам, образованию, культуре и спорту, моб 5568 3305, klara@kindlustuseabc.ee

Kiilikad võitlesid Sparta Cup'il gripilaine kiuste

Jaanuaris osales JK Kiili nelja võistkonnaga jalgpalliturniiril Sparta Cup 2015. Turniiril mängiti kahes vanuseklassis 2004-2005 ja 2006-2007.

Nooremate vanuseklassis murdis kahjuks gripilaine enamus poisse enne võistlusi maha ja kohale oli tulnud minimaalselt kahe võistkonna jagu. Seega polnud Indrek Palmi juhendatavatel poistel muud kui koguda hulganisti kogemusi. Ja seda tegid kiilikad maksimaalselt.

Tulemuseks 4. ja 6. koht!

Vanemate vanuseklassis võitsid JK Kiili I võistkond Sparta Cup'i!

Teisel võistkonnal kahjuks nii hästi ei läinud, kuid said kõvas-

ti mängupraktikat ja -kogemusi. JK Kiili I võistkond sammus finaali kindlalt ja alistas finaalis JK Sparta/Kose võistkonna penaltite seerias! See oli JK Kiili noorte võistkonna esimene turniirivõit!

Turniiril Aruküla Cup 2015 osales JK Kiili 2004-2005 vanuseklassis kahe võistkonnaga. JK Kiili 2 jäi kahjuks 8ndaks ja JK Kiili I võistkond mängis 3. koha mängus, kuid pidi leppima neljanda kohaga. Olukord, kus ennem turniiri murdis gripilaine pea kümme poissi, andis tunda ka mängupildis ja mängutulemuses. Kuid kõik poisid olid tublid ja pidasid treeneri nõuannetest kinni. | **Indrek Palm**, treener

KUPPELKASVUHOONED

Tellides enne 10. märtsi on paigaldus **TASUTA**

Ümaron

www.kuppelhoone.eu

6. aprillil kell 19.00 Kiili Rahvamajas

Hristo Boychev
Mait Malmsten

FENOMEN

Lavastaja Madis Kalmet Kunstnik Ervin Õunapuu

Piletid hinnaga 10€ müügil Kiili Rahvamajas.
Info ja kohtade broneerimine tel 53494683 ja aadressil kadi@kiilivald.ee.

R.A.A.M.

Vivaldi
Gloria

2. aprillil kell 19
Kiili Rahvamajas

Kiili Kunstide
Kooli orkester

Kiili Kammerkoor

Dirigent
Tuuli Metsoja

Kiili vallavalitsus teatab

VOLIKOGU OTSUSED VEEBRUAR 2015

Kiili Vallavolikogu määrus nr 4 Kiili Vallavolikogu 18.04.2013 määruse nr 11 “Kiili valla vallavara valitsemise kord” muutmise määrus.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 11 Revisjonikomisjoni 2015. aasta tööplaani kinnitamine.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 12 Maa munitsipaalomandisse taotlemine, Pääsukese tee T2.

Kiili Vallavolikogu otsus nr 13 Maa munitsipaalomandisse taotlemine, Pääsukese tee 2.

VALLAVALITSUSE OTSUSED EHITUS- JA PLANEERIMISKÜSIMUSED 20. JAANUAR 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 26 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Papikesa, Möisa-küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 27 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Meremehe tn 25, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 28 Ehitusloa väljastamine abihooone püstitamiseks Kääri tee 42, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 29 Kirjaliku nõusoleku andmine ehitise tehnosüsteemide muutmiseks Kivila tn 5, Kangru alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 30 Kirjaliku nõusoleku andmine ehitise tehnosüsteemi muutmiseks Põllu tn 21, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 31 Kirjaliku nõusoleku andmine ehitise tehnosüsteemi muutmiseks Tamme tn 18, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 32 Kirjaliku nõusoleku andmine ehitise tehnosüsteemi muutmiseks Rukkilille tn 8-2, Kangru alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 33 Kasutusloa väljastamine ehitisele(üksikelamu) Kooli tn 7, Kiili alev.

27. JAANUAR 2015

Vallavalitsuse korraldus 47 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Petersoni, Paekna küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 48 Ehitusloa väljastamine ehitise (külmaveetorustik) püstitamiseks Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 49 Ehitusloa väljastamine ehitise (kanalisatsioonitorustik) püstitamiseks Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 50 Ehitusloa väljastamine ehitise (valguskaabel) püstitamiseks Metsanurga küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 51 Ehitusloa väljastamine üksikelamu laiendamiseks Sarapuu tn 12, Kangru alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 52 Kirjaliku nõusoleku andmine ehitise tehnosüsteemi muutmiseks Allika tn 25, Kiili alev.

3. VEEBRUAR 2015

Vallavalitsuse korraldus 56 Projekteerimistingimuste määramine küttesüsteemi projekti koostamiseks Lasteaia tn 9-4, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 57 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 1, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 58 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 3, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 59 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 10, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 60 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 4, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 61 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 5, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 62 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 12, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 63 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõela tee 7, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 64 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Lõime tee 8, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 65 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 14, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 66 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 6, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 67 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 2, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 68 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Nõõbi tee 8, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 69 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 1, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 70 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 3,Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 71 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 10, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 72 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 4, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 73 Kirjaliku nõusoleku andmine

väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 5, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 74 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 12, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 75 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõela tee 7, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 76 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Lõime tee 8, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 77 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 14, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 78 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 6, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 79 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 2, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 80 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise(abihooone) püstitamiseks Nõõbi tee 8, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 81 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Allika tn 19, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 83 Riigihanke “Kiili valla teede teehoid” (viitenumber 156974) kehtetuks tunnistamine.

10. VEEBRUAR 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 88 Projekteerimistingimuste määramine ehitise küttesüsteemi rekonstrueerimisprojekti koostamiseks Metsa tn 27, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 89 Projekteerimistingimuste väljastamisest keeldumine valgustatud tervise-õpperaja rajamiseks, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 90 Ehitusloa väljastamine ehitise (Nurmenuku tn 9 elektrivarustus) püstitamiseks Kangru alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 91 Kirjaliku nõusoleku andmine ehitise tehnosüsteemi muutmiseks Metsa tn 27, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 92 Kasutusloa väljastamine ehitisele(üksikelamu) Männi, Lähtse küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 101 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Ööbiku tn 2, Luige alevik.

16. VEEBRUAR 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 102 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Ööbiku tn 10, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 103 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Tulbi tn 12, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 104 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Veenuse tn 12, Luige alevik.

Vallavalitsuse korraldus nr 105 Kirjaliku nõusoleku andmine ehitise tehnosüsteemi muutmiseks Maksimäe tn 6, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 106 Kasutusloa väljastamine ehitisele (tootmishoone) Sepamäe tee 3, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 107 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksikelamu) Allika tn 18, Kiili alev.

Vallavalitsuse korraldus nr 108 Kasutusloa väljastamine ehitisele (Mäehundi elektrivarustus) Vaela küla.

Vallavalitsuse korraldus nr 109 Kasutusloa väljastamine ehitisele (reoveepuhasti) Hiimäe, Sausti küla.

**KESKKONNA- JA MAAKÜSIMUSED
20. JAANUAR 2015**

Vallavalitsuse korraldus nr 41 Isikliku kasutusõiguse seadmine, Kanarbiku tänav T1, Kasteheina tänav T2, Kasteheina tänav T1, Nurmenuku tänav T1

Vallavalitsuse korraldus nr 42 Lasteaia tn 22, Lasteaia tn 24, Lootuse tn 4, Lootuse tn T1, Lootuse tn T2, Lootuse tn T3 ja Lootuse tn T4 katastriüksuste piiride muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 43 Nabala tee 2a, Nabala tee 2b, Lasteaia tn 1a, Lasteaia tn 1b, Lasteaia tänav T3 ja Lasteaia tänav T3 katastriüksuste piiride muutmine

Vallavalitsuse korraldus nr 44 Keskkonnamõju strateegilise hindamise mittealgatamine, Aaviku maaüksuse detailplaneering.

27. JAANUAR 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 53 Suure-Koka katastriüksuste piiride muutmine.

3. VEEBRUAR 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 84 Pääsukese tee 7 ja Pääsukese tee 9 katastriüksuste piiride muutmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 85 Vaska katastriüksuste piiride muutmine.

Vallavalitsuse määrus nr 1 Kohanime määramine, Nellise tee.

10. VEEBRUAR 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 98 Maa riigi omandisse jätmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 99 Ehitise teenindamiseks vajaliku maa määramine Pääsukese tee T2

Vallavalitsuse korraldus nr 100 Katastriüksuse jagamine,

Vainu

16. VEEBRUAR 2015

Vallavalitsuse korraldus nr 113 Pääsukese tee 13 katastriüksuse jagamine.

Vallavalitsuse korraldus nr 114 Lasteaia tn 22, Lasteaia tn 24, Lootuse tn 4 katastriüksuste liitmine.

Vallavalitsuse korraldus nr 115 Lootuse tn T1, Lootuse tn T2, Lootuse tn T3 ja Lootuse tn T4 katastriüksuste liitmine

Vallavalitsuse korraldus nr 116 Riigimaale hoonestusõiguse seadmine, Väike-Kungla

Vallavalitsuse korraldus nr 117 Arvamuse andmine jäätme-loa taotlusele, Osaühing N&V.

NB! OTSUSTE TÄISTEKSTIDE JA LISADEGA SAAB TUTVUDA KIILI VALLAVALITSUSES, NABALA TEE 2A, KIILI ALEV

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE MITTEALGATAMISE TEADE

Kiili Vallavalitsus teatab, et 20.01.2015 .a korraldusega nr 44 “Keskkonnamõju strateegilise hindamise mittealgatamine, Aaviku maaüksuse detailplaneering” otsustati mitte algatada detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist, sest

1. detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, millega kaasneks keskkonnanaisundi olulist kahjustamist, sh vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmeteket ja müratasemete, vibratsiooni suurenemist. Detailplaneeringuga tuleb lahendada liigvee keskkonnoahutu ärajuhtimine elamute juurest. Detailplaneeringus tuleb kavandada tegevused selliselt, et oleks tagatud suurkaevu sanitaarkaitsealale kehtestatud nõuete täitmine. Keskkonnalubade vajadust kavandatava tegevuse elluviimisel tuleb kaaluda detailplaneeringu koostamise käigus;
2. lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonaningimustest ja maakasutusest, ei põhjusta väikese elamurajooni rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist negatiivset keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on eeldatavalt väikesed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga ning avariiolekordade esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel järgitakse detailplaneeringuga esitatud tingimusi ja õigusaktidega kehtestatud nõudeid;
3. kui kavandatava tegevusega nähakse ette metsa võimalikult suures ulatuses säilitamist (kõrghaljastusena) ja katastriüksusel asuvale turbamaardla alale ehitisi ei rajata, ei põhjusta kavandatav tegevus looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist;
4. detailplaneeringu alal ega selle lähiümbruses ei paikne riiklikesse registritesse kantud kaitsealuseid loodusobjekte, Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi maastikuliselt väärtuslikke või tundlikke alasid, mida planeeringuga kavandatav tegevus võib mõjutada. Detailplaneeringu alal paiknevad kaitsealuste taimeliikide kasvukohad tuleb planeeringus ette näha säilitamiseks;
5. kavandatav tegevus ei kahjusta inimese tervist, heaolu, vara ega kultuuripärandit;
6. detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust ning alal ei ole varasemalt toimunud tootmist ega muud keskkonnohtlikku tegevust;
7. kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, vähest valgusreostust tekib valgustusest. Valgustuse negatiivset mõju rohekoridorile saab vähendada valgustuse suunamisega elamualade poole (rohekoridorist eemale). Vibratsiooni ja mõningast õhureostust (näit tolm) võib esineda ehitustegevuse käigus, samuti on tavapärasest suuremas koguses jäätmeteket seotud peamiselt ehitustöödega;
8. kavandataval alal asuva kinnistu maakasutuse muutmine ei põhjusta olulist negatiivset ruumilist mõju, kui ehitiste projekteerimisel, ehitamisel ja kasutamisel järgitakse seadustega kehtestatud nõudeid, säilitades maksimaalselt metsa.

Detailplaneeringu eesmärgiks on Kiili vallas Möisakülas asuva Aaviku maaüksuse kruntideks jaotamine ja ehitusõiguse määramine. Planeeritava maa-ala suurus on 6,37 ha.

Detailplaneeringu koostamise algataja ja koostamise korraldaja on Kiili Vallavalitsus (Nabala tee 2a, Kiili alev), detailplaneeringute kehtestaja on Kiili Vallavolikogu (Nabala tee 2a, Kiili alev). Detailplaneeringu koostaja on Casa Planeeringud OÜ (aadress Haigru tn 9, 10615 Tallinn, Harjuma; tel 668 4630; e-post casa@casa.ee).Otsusega saab tutvuda tööpäevadel Kiili Vallavalitsuses (Nabala tee 2a, Kiili alev, keskkonnanõunik Siiri Treimann, tel 679 0278, 679 0260) 04.-20.02.2015.

TUJUTARE 14. märtsil 2015 kell 13.00 Kiili rahvamajas

Esinevad Kiisa lauluklubi, seeniortantsutrupp Kiisatar ja Saku Sohvi.

Pääse 1 euro, osavõtust teatada 6. märtsini telefonidel 5341 7756, 604 0256, Lii.

MTÜ Luige Kandikeskus kutsub:

7. märtsil 2015 kell 11.00-14.00 KAPID TÜHJAKS MÜÜK

Tuulutage oma kappe ja tulge müüma ja ostma! Lastele meisterdamise õpituba.Avatud ka kohvik!

8. märtsil 2015 ILUPÄEV

Paku oma hingele rõõmu ja silmale ilu!

- Patsipunumise õpituba
- Lilleseade õpetus
- Tervendavad seansid
- Näonaha hooldus ja meik.

Etteregistreerimisel kingitus.

Ööbiku 2, Luige info@luigekandikeskus.ee tel 5669 4949

Seoses töömahu suurenemisega pakub Harjumaa Ühinenud Meedia OÜ tööd müüjijuhile. Tööülesannete hulka kuulub:

- reklaami müük ajalehte Harju Elu ja vallalinnalehtedesse;
- kuulutuste vastuvõtmine; • eriprojektide juhtimine ja koordineerimine.

Töötajalt ootame: • täpsust ja kohusetundlikkust; • algatusvõimet; • head eesti keele oskust (kasuks tuleb vene keele oskus).

Omalt poolt pakume: • konkurentsivõimelist palka + motiveerivat lisatasu; • töökohta keslinna büroos väikeses sõbralikus kollektiivis; • väljaõpet kohapeal.

CV koos palgasooviga palume saata aadressil ylo@harjuelu.ee. Info telefonil 505 2475.

Aeroobika treeningud

Alates sellest hooajast toimuvad aeroobika treeningud Kiili lasteaia suure maja spordisaalis, aadressil Lootuse 4. Vabandame ebameeldivuste pärast, kuid loodame Teid kõiki seal jälle näha.

Treeningute ajad

E, N	19.00-20.00 Terapeutiline võimlemine
	20.00-21.00 Pilates
Treener	Marit, tel 5330 0678
Hind	5 € kord, 30 € kuupilet
	10x kaart 45 € (kehtib 2 kuud)
K	19.00-20.00 Zumba
	20.00-21.00 Toning
Treener	Marilin, mannkosu@hotmail.com
Hind	5 € kord

EI KORRUPTSIOONILE!

ON
AEG
www.ekre.ee

Henn Põlluaas
Saue linnaapea
nr 172 Harju- ja Raplamaal

Külasta meid
Kiilis, Kurna tee 14

Kiili Kohvik

Oleme avatud E-R 8.00-17.00. Teid ootavad maitsvad päevapraed ja soojad toidud.

Toit kohapeal ja kaasa,
kohaletoimetamine kokkuleppel.

KINDLALT EDASI!

Toeta valimistel mind ja seisan Riigikogus selle eest, et 3. lapse toetus 300€ hakkaks kehtima juba aastast 2016.

3. LAPSE
TOETUS
300 EURO

Harju- ja Raplamaa kandidaat

**KALEV
LILLO** 302

Riigikogu liige
Harjumaa toetusrühma
esimees

www.reform.ee/kalev-lillo

Reformierakond
Parem Eesti Sinule

MEIE LAPSED. MEIE KOGUKOND. MEIE TULEVIK. MINA HOOLIN.

MUUDAME EESTI INIMESTE JAKS PAREMAKS!

MEIE LAPSED.
EESTI TULEVIK
SÕLTUB MEIE LASTE
HEAST HARIDUSEST
JA TERVISLIKEST
ELUVIISEST.

Eestis elas 2012. aastal vaesuses vähemalt 21.5% kooliealiste lastega peredest. Seda on lubamatult palju, sest laste elukeskkonnast, haridusest ja toitumisest sõltub otseselt nende tulevik. Sõltub Eesti tulevik. Oluline on luua huvitegevuse riiklike toetuste süsteem, välja arendada toitva ja tervisliku koolitoidu programm ja luua lastevanemate nõustamise tugisüsteem. Lapsed peavad saama hea ja võimetekohase hariduse hoolimata elukohast ja pere sissetulekust.

MEIE KOGUKOND.
RIIK OLGU INIMESTE,
MITTE INIMESD RIIGI
HEAKS.

Eesti on sama tugev, kui on tema kogukonnad. Kogukondlik hää! peab saama suuremat kaalu omavalitsustes ja kohalikel omavalitsustel peab olema rohkem sõnaõigust rääkida kohalikes asjades kaasa riigi tasandil. Riigi teenused ja abi elanikele peavad olema võrdselt kättesaadavad nii pealinnas kui ka väikelinnas ja ääremaal. Pannes kohalikele omavalitsustele kohustusi, peab riik abistama nende täitmisel.

MEIE TULEVIK.
MIINIMUMPALGAKS
800 EURO, PENSION
ILMA TULUMAKSUTA!

Elu Eestis peab olema elamisväärne kõikides piirkondades ja inimeste sotsiaalsest staatusest sõltumata. Ettevõtluse edendamine ja töökohtade loomine tömbekeskustest väljaspool, normaalne sissetulek ja sotsiaalne kindlustatus on selleks ühed põhilised hoovad. Oluline on vähendada palgavaesust Eestis, et me ei peaks igal aastal kaotama tervet linnatäit tööjõus inimesi, kes oma sissetulekutega kodumaal enam kuidagi hakkama ei saa.

Sinu kandidaat

876

Harju- ja Raplamaal

**Evelyn
Purre**

sotsiaaldemokraat

Loe minust lähemalt
evelypurre.blogspot.com

